

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 16 § och 64 a § i fordonslagen och till vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 16 § och 64 a § i fordonslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 185/2018 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- avdelningschef, överdirektör Olli-Pekka Rantala, kommunikationsministeriet
- ledande expert Erik Asplund, kommunikationsministeriet
- specialsakkunnig Aino Still, kommunikationsministeriet
- miljöråd Markus Tarasti, miljöministeriet
- jurist Miikka Heikkinen, Trafiksäkerhetsverket
- affärsområdesdirektör Rami Korhonen, Lapland Safaris Oy
- jurist, vicehäradsövding Petri Keskitalo, Lex Barents Oy
- jurist Kai Massa, Turism – och Restaurangförbundet rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Polisstyrelsen
- Polaris Finland Oy
- Suomen Moottoriliitto - Finlands Motorförbund ry
- Tekniska Handelsförbundet rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i fordonslagen, körkortslagen, terrängtrafiklagen och vägtrafiklagen.

Syftet med propositionen är att göra det möjligt att använda större snöskotrar än för närvarande på för ändamålet lämpade och för det särskilt anvisade snöskoterleder.

Betänkande KoUB 31/2018 rd

Definitionen på snöskoter i fordonslagen ändras så att till den fogas tung snöskoter, som utgörs av vissa större terrängfordon som för närvarande betraktas som motorslädar. Med tung snöskoter ska enligt terrängtrafiklagen få köras på för ändamålet lämpade snöskoterleder. Dessutom preciseras terrängtrafiklagens definition på motordrivet fordon så att den motsvarar fordonslagens definition på motordrivet fordon. Enligt propositionen ska tunga snöskotrar höra till körkortskategori T. Vägtrafiklagens bestämmelser om användning av terrängfordon ändras så att de beaktar användning av tung snöskoter.

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med propositionen är att göra det möjligt att använda tyngre och större snöskotrar än för närvarande på snöskoterleder som är lämpade för ändamålet och som särskilt anvisas för dem. Det är redan i dag tillåtet att köra med sådana fordon i terrängen utan körkortskrav. Enligt propositionen ska det krävas körkort för kategori T för att få använda tunga snöskotrar på snöskoterleder, och vidare ska de fordon som används på sådana leder vara registrerade.

Skotrarna är dyra och därför uppskattas det att tunga snöskotrar främst kommer att vara i professionellt bruk. När större skotrar används kan nya möjligheter komma att skapas i synnerhet för turistföretag. Det beror på ökad kapacitet för persontransporter, och därmed behöver ovana förare kanske inte köra själva i lika stor utsträckning som nu exempelvis inom naturturismen.

Utskottet understryker vikten av säkerhet när det gäller att använda tyngre snöskotrar. Enligt propositionen ska den som ansvarar för en snöskoterled se till att ledens lämplighet bedöms och att sådana tilläggsskyltar sätts upp som anger att det är tillåtet att använda tyngre snöskotrar. Den ansvarige ska bland annat bedöma sådana aspekter som hur bred och krokig leden är, hur bra sikten är och hur branta stigningarna är och även trafikvolymen och eventuella ställen där man ska ta sig över sjöar och vattendrag. Utifrån bedömningen ska den ansvarige besluta om tunga snöskotrar kan tillåtas på den leden. Utskottet påpekar att den som ansvarar för en snöskoterled har i uppgift att enligt terrängtrafiklagen (1710/1995) längs leden placera ut vägmärken som anger ledens sträckning och platser som innebär väsentlig fara för trafiken samt andra nödvändiga vägmärken. Den ansvarige kan således redan enligt gällande lag sätta upp gränser för vikt och storlek på skotrarna, antingen längs hela leden eller en viss del av den. Den som ansvarar för en snöskoterled måste noga överväga om det är säkert att köra med tyngre och bredare snöskotrar längs leden, till exempel så att det inte uppkommer risk för mötesolyckor eller problem med konstruktionernas hållbarhet. Också markägarens rättigheter måste beaktas när det bedöms om en led är lämplig för trafik eller inte, understryker utskottet.

Utskottet välkomnar att det enligt uppgift finns planer på att genom förordning och föreskrifter införa krav på maximal bredd, anordningar för ljudsignaler och belysning för snöskotrar.

Utfrågade sakkunniga har fört fram frågan om de föreslagna bestämmelserna kan tänkas stå i strid med EU:s regelverk. Enligt inhämtad utredning har kommunikationsministeriet diskuterat saken med Europeiska kommissionen. Utifrån den redogörelse som utskottet fått om innehållet i dessa

Betänkande KoUB 31/2018 rd

diskussioner har utskottet fogat en övergångsbestämmelse till lagförslag 3. Enligt den ska den som ansvarar för en snöskoterled senast den 31 december 2021 underrätta tillsynsmyndigheten om huruvida en bedömning gjorts av lämpligheten för tyngre snöskotrar hos en snöskoterled som den ansvarige driver. Meddelandet ska också ange huruvida tyngre snöskotrar tillåts på leden.

Det krävs noggrann tillsyn över bedömningarna av leders lämplighet i fortsättningen, anser utskottet. Utskottet föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande (*Utskottets förslag till uttalande*), där riksdagen förutsätter att statsrådet följer utvecklingen när det gäller att öppna upp snöskoterleder för tunga snöskotrar och tar fram anvisningar för dem som ansvarar för lederna om hur bedömningar av ledernas lämplighet för tunga snöskotrar ska göras. Statsrådet ska lämna kommunikationsutskottet och miljöutskottet en utredning om öppnandet av leder för tunga snöskotrar senast i maj 2022.

Det är viktigt att även i övrigt i fortsättningen följa hur regleringen fungerar och vilka konsekvenser den får, i synnerhet för trafiksäkerheten och miljön.

DETALJMOTIVERING

Lagförslag 3

Ikraftträdandebestämmelsen. Utskottet har fogat en övergångsbestämmelse till lagförslag 3. Enligt den ska den som ansvarar för en snöskoterled senast den 31 december 2021 underrätta tillsynsmyndigheten om huruvida en bedömning gjorts av lämpligheten för tyngre snöskotrar hos en snöskoterled som den ansvarige driver. Meddelandet ska också ange huruvida tyngre snöskotrar tillåts på leden.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1, 2 och 4 i proposition RP 185/2018 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 3 i proposition RP 185/2018 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)

Betänkande KoUB 31/2018 rd

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av 16 § och 64 a § i fordonslagen

I enlighet riksdagens beslut
ändras i fordonslagen (1090/2002) 16 § 2 mom. och 64 a § 1 punkten, av dem 64 a § 1 punkten
sådan den lyder i lag 1609/2015 som följer:

16 §

Terrängfordon

Motorsläde är ett terrängfordon som har medar eller band. *Snöskoter* är en banddriven motorsläde med plats för högst två personer utöver föraren och med en egenmassa av högst 0,5 ton. *Tung snöskoter* är en banddriven motorsläde med plats för högst fyra personer utöver föraren och med en egenmassa av över 0,5 och högst 0,8 ton.

64 a §

Undantag från registreringskyldigheten

Registreringskyldigheten enligt 8 § och anmälningsskyldigheten enligt 64 § gäller inte
1) andra terrängfordon än snöskotrar eller på snöskoterleder använda tunga snöskotrar,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande KoUB 31/2018 rd

2.

Lag

om ändring av 4 § i körkortslagen

I enlighet riksdagens beslut
ändras i körkortslagen (386/2011) 4 § 1 mom. 7 punkten, sådan den lyder i lag 387/2018, som följer:

4 §

Körkortskategorier

I grupp 1 ingår följande körkortskategorier:

7) T, till vilken med undantag av traktorerna i 1 punkten underpunkt b hör traktorer med en konstruktiv hastighet av högst 60 km/h, motorredskap, snöskotrar och tunga snöskotrar inklusive släpfordon kopplade till dem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av terrängtrafiklagen

I enlighet riksdagens beslut
ändras i terrängtrafiklagen (1710/1995) 3 § 1 punkten, 13 § 1 mom., 17 § 3 mom. och 24 §, som följer:

Betänkande KoUB 31/2018 rd

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) motordrivna fordon i 3 § 2 punkten i fordonslagen (1090/2002) avsedda fordon, och

13 §

Snöskoterled

En allmän rätt att under den tid marken är snötäckt köra med snöskoter längs en led som avskilts från terrängen genom utmärkning (*snöskoterled*) kan grundas så som föreskrivs i denna lag. Med tung snöskoter som avses i 16 § 2 mom. i fordonslagen får köras på en för ändamålet lämpad snöskoterled. Bedömningen av snöskoterledens lämplighet för körning med tung snöskoter görs av den i 14 § avsedda ansvariga för leden. Rätt till körning med tung snöskoter på en snöskoterled anges med en tillägsskylt som sätts upp i samband med vägmärket Snöskoterled.

17 §

Ledförrättning

På annat förfarande vid en ledförrättning, sökande av ändring i ett beslut eller en åtgärd i samband med förrättningen samt på anteckning i fastighetsregistret tillämpas det som i lagen om enskilda vägar (560/2018) föreskrivs i fråga om vägförrättningar, såvida inte något annat följer av denna lag.

24 §

Körning på skogsväg

Körning med snöskoter och tung snöskoter på skogsväg är tillåten under den tid marken är snötäckt, om väghållaren har stängt av vägen för trafik med andra motordrivna fordon.

Bestämmelser om avstängning av skogsvägar som får understöd finns i 85 § i lagen om enskilda vägar.

På en avstängd skogsväg kan en snöskoterled anläggas.

Denna lag träder i kraft den 20.

Den som ansvarar för en snöskoterled ska senast den 31 december 2021 underrätta tillsynsmyndigheten om en bedömning gjorts av lämpligheten för tunga snöskotrar hos en snöskoterled som den ansvarige driver och om tunga snöskotrar tillåts på leden.

4.

Lag

om ändring av 89 och 91 § i vägtrafiklagen

I enlighet riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen (267/1981) 89 § 1 mom. 4 punkten och 91 §,
sådana de lyder 89 § 1 mom. 4 punkten i lag 1610/2015 och 91 § i lag 954/2002, som följer:

89 §

Användning av skyddshjälm

Föraren och passagerare ska under körning använda skyddshjälm av godkänd typ, om hinder inte finns till följd av sjukdom eller skada eller av andra särskilda skäl,

4) på snöskotrar och tunga snöskotrar,

91 §

Användning av terrängfordon

Terrängfordon får inte användas på väg. Bestämmelser om användning av snöskoter och tung snöskoter på snöskoterleder finns i terrängtrafiklagen (1710/1995). Genom förordning av statsrådet kan utfärdas bestämmelser om liten användning av motorsläde och annat hjulförsett terrängfordon också annanstans än på snöskoterleder.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att statsrådet följer öppnandet av snöskoterleder för tunga snöskotrar, tar fram anvisningar för dem som ansvarar för lederna om hur bedömningar av le-

Betänkande KoUB 31/2018 rd

dernas lämplighet för tunga snöskotrar ska göras och lämnar kommunikationsutskottet och miljöutskottet en utredning om öppnandet av leder för tunga snöskotrar senast i maj 2022.

Helsingfors 5.12.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ari Jalonen blå
vice ordförande Markku Pakkanen cent
medlem Jukka Kopra saml
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Mia Laiho saml
medlem Mats Löfström sv
medlem Eeva-Maria Maijala cent
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Jani Mäkelä saf
medlem Jari Ronkainen saf
medlem Satu Taavitsainen sd
medlem Ari Torniainen cent
medlem Sofia Vikman saml.

Sekreterare var

utskottsrad Juha Perttula.